

Ps. 106:1, 2
90G 90 na genadeverk.
90G 87 bij de doop
Ps. 132:2, 4, 7
LvK 297:2 na de preek
Ps. 115:2, 6 na de wet
Ps. 89:1, 5, 7

Lezen en tekst: Hd. 7:44-53

Brs. en zrs,

Ergens in Jeruzalem staat - weggesloten achter dikke deuren met grote sloten - een model van wat de derde tempel moet worden: een compleet miniatuur gebouwencomplex, dat in werkelijkheid zo'n twee km. moet bestrijken. Want veel orthodoxe Joden zien uit naar de bouw van de derde tempel. Ze geloven dat de Messias niet kan komen als niet eerst in Jeruzalem de derde tempel is gebouwd op precies dezelfde plaats als de eerste twee. Deze gedachte leeft niet alleen onder orthodoxe Joden, maar ook bij sommige christenen. Daarom is voor hen Jeruzalem een unieke stad. Daarom steunen ze de politiek dat Jeruzalem de ongedeelde hoofdstad van Israël moet worden en dat de Palestijnen daar geen enkel recht op hebben. Alle Palestijnse aanspraken op Jeruzalem of op gedeelten van de stad moeten worden afgewezen. Toen Olmert nog burgemeester van Jeruzalem was heeft hij onder christenen in Nederland handtekeningen verzameld om dit standpunt te ondersteunen.

Dat zijn grote dingen – té groot als je het licht van de bijbel laat schijnen over de tempel.

Laten we proberen de draad weer op te pakken. Stefanus werd ervan beschuldigd, dat hij Mozes lasterde. En tegen de wet die Mozes gegeven had. En ook dat hij lasterlijke woorden sprak

tegen de heilige plaats, waar het Sanhedrin nu zitting hield: de tempel.

Tegen de eerste beschuldigingen heeft Stefanus zich al verdedigd. Nu dan over de tempel en de afsluiting van zijn verdediging. Dan gaan we volgende week tenslotte kijken naar Rom.11 waar sprake is van beloften die nog uitstaan! En dan hebben we vanuit Hand. 7 ook de goeie grond waarop je moet gaan staan om die bloften vervuld te zien worden.

De tempel... nou, dat weten we wel, dat is voorbij. Sinds Christus. Ja, maar hoe maakt Stefanus dat duidelijk? Hij heeft het al even eerder gehad over de *tabernakel*. In vs. 43. Daar noemt hij die 'de tent van Moloch'. Geen best getuigenis. Ze dienden wat ze er zélf van gemáákt hadden. Ja, zo gaat dat met afgoden. Die heb je. Daar kun je over beschikken en daar kun je mee rondzeulen. Maar in vers 44 pikt Stafenus de draad a.h.w. opnieuw op, maar dan zo dat duidelijk wordt hoe het wél de bedoeling was. Die verbondstent, de tabernakel, beheerste alles. Die was bij de Israëlieten toen ze Kanaän binnentrokken. Stefanus vertelt het zo dat *dat* het belangrijkste van de intocht wordt. Niet dat Israël Kanaän binnentrekt en het verovert en er zich settelt. Daar ging het niet om. Nee, het ging erom dat de ark in Kanaän een plaats kreeg. En waarom? Dat vertelt hij in vers 49: het gaat om 'rust'. Niet een politieke rust. Niet een maatschappelijk gesetteld zijn. Maar deze rust: dat Gód weer aan mensen verbonden is. Dáárom wilde David de ark zo graag op-de-plaats-rust hebben. Dat betekende: verbond, verzoening, God aan mensen verbonden. Stefanus coiteert Psalm 132, maar brengt een verandering aan: **lezen Psalm 132:3-5**. Terug naar Hand. 7, wat staat dáár: en heiligdom voor... het volk van Jakob. Maar Stefanus vergist zich niet, want beide is waar: als *de Machtige*

van Jakob tot rust komt/woont onder Zijn volk, dan betekent dat ook voor *het volk* van Jakob rust.

En Stefanus zet dan de hele geschiedenis onder dé spanningsboog van het OT: van uittocht tot tempelbouw. Zo lees je dat ook in Ex. 15 al. Het lied aan de oever van de Schelfzee of Rietzee. Dat gaat natuurlijk over de zege op de wagens en ruiters van Egypte. Maar het slot van dat lied is: “U brengt het volk en plant hen op de berg die Uw erfdeel is, het heiligdom, HERE, door Uw hand gesticht”. Het OT in één ruk, één spanningsboog. En dán...? Als dat hoogtepunt bereikt is, wat dán? Dan blijkt dat het hoogtepunt niet te zijn! Want: “de Allerhoogste woont niet in een huis dat door mensenhanden is gemaakt”. God was niet tegen de tempel, maar liet wel duidelijk maken door de profeet (=Jesaja 66 in vs. 48 en 49.): het is voorlopig.

Dát is lastig: eerst zet Stefanus de hele geschiedenis van het OT v.a. vers 44 op de kaart van de tempel en vervolgens gaat hij de tempel relativiseren. Dat is de tak doorzagen waarop je zit. Je kunt het heiligdom, het heiligste wat er is, toch niet *betrekkelijk* verklaren?! Wat hou je dan nog over?Waarom doet hij dat zo? Omdat de gééstelijke dimensie van de tempel verdwijnt *onder* de opvattingen over eigen bloed en eigen bodem en eigen tradities. Kan nóg > je kunt zó vastzitten aan de vrijgemaakte kerk met haar gebruiken (die goed bedoeld zijn!), dat je de gééstelijke kant van kerk-zijn uit het oog verliest. Maar je *mag* niet vastzitten aan mensen, niet aan je eigen tijd, niet aan je cultuur, je zit alléén aan Christus vast!! Paulus moet op een gegeven moment tegen de gemeente van Cor. zeggen: jullie waren zo druk met allerlei kwesties, dat ik *de genade van Christus* niet aan jullie kwijt kon (2 Cor. 1). En dat schrijft hij omdat de Cor. zeiden: je bent me er ook één, eerst zeg je dat je komt en vervolgens kom je niet, mooie apostel ben je... Ja, zegt Paulus, ik ben zeker een mooie apostel. *Apostel*, gezondene, juist dáárom ben ik niet gekomen.

Ik ben apóstel, ik zit vast aan de opdracht die God mij heeft gegeven en die is: de genade van Christus brengen. En díe kon ik bij jullie niet kwijt. Staan jullie oren open, zijn jullie handen uitgestrekt naar die genade? – dan kom ik graag. Want dáár zit ik aan vast, aan die opdracht van God. Wij *mogen* niet vastzitten aan dit gebouw, op dit adres. Wij *mogen* niet vastzitten aan de vrijgemaakte kerk, die bestaat uit mensen en dat we daar altijd bij moeten blijven. We *mogen* niet vastzitten aan: dit is *mijn* overtuiging en dat zullen we zelf wel uitmaken. We zitten vast aan God, die ons samen vastbindt aan Zichzelf. Aan Zijn recht op ons. Dan zeg je tegen elkaar: help me toch om het nooit te verleren te zingen van God die een veilig huis geeft en díe rust. Van Hemzélf. Op je knieën voor God die rust geeft. Col. 1: in Hém (Christus) heeft heel de volheid (van God) willen wonen. En door Christus wil God alles op aarde en in de hemel met Zich verzoenen.

De ark, de tempel, de kerk... dat moet dáárover gaan!!

- - - -

Ja, en dan komt het hoge woord eruit: ‘halsstarrige ongelovigen...’.(vs. 50). Nou, nou, is dat niet een beetje erg hard?! Je mag er toch wel vanuitgaan dat de joodse leiders het echt goed bedoelden?! Al hun regels en voorschriften bijv. waren gericht op een heel zorgvuldige omgang met God!

Het is me de toon wel, die Stefanus aanslaat! En hij was zijn verdediging begónnen met: “broeders en leden van het Sanhedrin”. Nu wordt het: ‘halsstarrige ongelovigen...’ Ja, maar Stefanus pakt nou net de gééstelijke kloof tussen synagoge en kerk. En hij komt daarmee ook niet terecht in bijkomstigheden als komaf en heilige bodem!! Hij heeft de mensen meegenomen door het OT heen. De lange reis is afgelopen. En onder wiens verantwoordelijkheid stond die reis? Stefanus komt uit bij de HGeest. De Geest van God. De Geest van Christus. Het is

Pinksteren geweest. Petrus heeft het uitvoerig uit de doeken gedaan, met *zijn* verhaal over de uitstorting van de Geest. Dat verhaal ging voor 99% over Jezus Christus. Kortom: is het OT een joods boek óf het boek van de Geest van Christus? Een boek dat de mens versterkt in zijn religieuze zelfvoldaanheid óf het boek waarin de HGeest ons stap voor stap brengt naar Jezus Christus, de Rechtvaardige. En wel de énige rechtvaardige.

Ja..., waarom gebruikt Stefanus die term: *de Rechtvaardige* voor Christus? Omdat mensen bezig waren zichzelf voor God te rechtvaardigen! Omdat jullie jezelf rechtvaardigen hebben jullie dé Rechtvaardige verraden en vermoord. Wat van God komt en van Christus betekent *leven*. Maar wat mensen voor elkaar krijgen dat is alleen maar de *dood*. En laten we wel wezen: dat is niet typisch een joodse trek, dat is een algemeen ménselijke trek! Stefanus zegt dan: “u, die de wet ontvangen hebt door tussenkomst van engelen, maar er niet naar hebt geleefd”. Ja, dat kun je zeggen tegen het joodse volk, maar er zit en boodschap voor iedereen in!

Mozes pendelde zeg maar heen en weer tussen twee werelden. De wereld van God, waar hij de wet ontving en de wereld van het volk, waaraan hij de wet doorgaf. Zó kwamen de twee werelden bij elkaar: *van God uit* – naar de mensen toe, via de bemiddelaar Mozes. Maar dat ‘van God uit’ verdween! Ze hielden zich aan de wet, maar zó dat zij zich er niet meer aan hielden. Het werd een wet waardoor zij zichzelf zouden kunnen rechtvaardigen. Doe je best en het zal je lukken.... Terwijl de wet van Gód uit betekende: ontdek! Ontdek dat het je níet lukt! Wat is het OT met de wet anders dan een gestuurd worden op de weg naar *Christus* toe?! De Rechtvaardige, die de hele wet heeft volbracht. Die de schuld heeft verzoend. Die door Zijn Geest mensen bekwaam maakt om weer naar de wet van God te gaan

leven?! En alles wat daar niet bij uitkomt is een verzet tegen de Geest van Christus!

We kijken niet langer meer naar het joodse volk en naar het sanhedrin. We kijken naar onszelf. Zou het moeilijk zijn om aan deze geschiedenis die Stefanus neerzet hele stukken *kerk*-geschiedenis vast te knopen? Geschiedenis van meer zelf-rechtvaardiging dan verheerlijking van dé Rechtvaardige? En zou het moeilijk zijn om niet alleen naar geschiedenis te kijken, maar in de spiegel te kijken? Zelfrechtvaardiging is zelf-doen. En dat is algemeen menselijk!! Zo willen veel christenen ook de wet houden. Heer, ik hou van U en doe toch m’n best?! Fout! Heer, we willen kerk van U zijn en het is wel niet allemaal OK, maar we doen het wel zo goed mogelijk! Nee! Wat betekent Christus dan? Hij is dé Rechtvaardige... wat betekent dat? Dat de wet wel weg kan? Nee, maar het is wel > *Christus* en de wet. En dat is niet maar: je zonden worden steeds weer vergeven, maar je mag *positief* beginnen. Als je op je kniën gaat voor Christus, zet Hij je op je voeten en leert je lopen. Als je je handen vouwt en Hem aanroept, maakt Hij je handen vaardig om bezig te zijn als christen. Als je je oren voor Hem opent, dan hoor je Hem de weg wijzen in je leven.

Zijn naam zij geprezen tot in eeuwigheid! Dát moet gelden voor jood en christen. En voor iedereen. AMEN